

ДІЛО

Виходить щоденно передполуднем

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Канто пошт. шлям. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописи не зберігаються.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в краю 450 зол.
За границею:
В Америці і дояр, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Румунії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 8 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ш. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.

**В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.**

**ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.**

Регіоналізм.

Львів, 20. грудня 1927.

Чи один з польських урядів не зробив стільки для уніфікації сучасної Польщі, що „федеративний“ уряд марш. Пілсудського. Сучасна Польща складається з чотирьох ділянок: російської (б. Конгресівки), австрійської, пруської і „Східних Країн“ (українсько-білоруських земель, що входили в склад російської держави). Очевидно, до австрійської „займанщини“ зараховується і Сх. Галичину.

Найскорше наступила уніфікація Галичини з Конгресівкою шляхом „реквізиції“ в користь польської держави галицько-польської бюрократії і польських політичних провідників. Ця бюрократія і політичні ватажки стали герольдами суцільності Польщі. Опісля звернено увагу на „кресні“ і Сх. Галичину. Уніфікацію цих областей постановлено перевести теж при допомозі бюрократії під проводом „малопольських“ політичних керманівців, які відповідно до своїх планів перевели адміністративний поділ українсько-білоруських земель. Засобом уніфікації стала польонізація. Початково здійснювано її самочинно, явочним порядком, ліквідуючи непольське шкільництво, загарбуючи майно православної церкви, нищучи навіть признаки громадського самоврядування, силою нахилюючи величезним територіям польський зовнішній характер.

Зовсім природно, що тут уніфікація, яка до того ж є синонімом повної денационалізації, зустрічає опір. Але уніфікаційні заходи варшавського центра зустріли великі перешкоди на архипольській національній території. Бо пруська займанщина: Познанщина і Поморя підчас двох великих криз виразно зазначила, що підлягає дуже слабкі звязки ваяють її з державним центром. Значачилося це підчас більшовицького наступу в 1920 р. і підчас травневого перевороту 1926 р. і кожний уряд по-накиво рахується зі сепаратистичними тенденціями Познаня. Та й не лише уряд, але й сойм. Приготовляючи осадно одностайний самоврядний закон для цілої держави, сойм приймає виняткові постанови не для української чи білоруської території, але якраз для Познанщини. Це мабуть і було причиною, що нинішні правителі Польщі не дали соймові змоги довести до кінця ухвалення самоврядного законодавства.

На протязі останнього півтора року при обертанні політиці теперішнього уряду б. пруська займанщина робить значні уніфікаційні поступки. На українсько-білоруській території теперішній уряд, маючи на увазі уніфікаційні цілі, веде стару політику: „divide et impera“ висувуючи проти самостійницьких організацій всякі наємні новотвори. З другого боку цю саму місію сповнюють їх ліві двійники, ядучи тим способом в руку польській політиці. Ясно, що з хвилею переведення уніфікаційного й цивільного права, уніфікаційний процес буде ще глибокий. Буде все більше зближуватися до свого завершення.

Одначасно з процесом нівеляції признаків і прикмет поодиноких ділянок, уряд розпочав і протинасичну діяльність. Це теж, кравецтво або регіоналізм. Започатковано його на Вишнівщині під кутом польської політики у відношенні до Литви. Недавно в ініціативу півофіціальних чин-

Пригадка!

Загальні Збори Уповажнених „Народної Торговлі“, Красового Союзу Споживчого, Кооперативів з відповідальністю укладами у Львові відбудуться в п'ятницю дня 23. грудня 1927 р. в годині 4-тій попол. в салі Т-ва „Сокил“ вул. Руська ч. 20. Порядок дня поданий є в „Господарсько Кооперативному Часописові“ ч. 49 з 7/XII. 1927. Крім цієї офіційної оповістки уповажені фізичних осіб зістали запрошені листами за росписками. Право участі в Загальних Зборах мають від фізичних осіб уповажені, а від господарсько-споживчих кооператив їх легітимовані повновласники.

В дні Загальних Зборів відслужене буде в Преображенській церкві вул. Краківська в год. 9-ій з рана Служба Божа і Панахида за упокій померлих Членів.

1133 1—3

ДИРЕКЦІЯ.

ників об'єдналися на території Вишнівщини польські люди партії в одно „Кравець Хлопське Сторонництво“ з метою оборонити інтереси того краю. Проти виленської „кравецької“ виступила головна управа „Визволення“, якої виленський відділ приступив до згаданого кравецького сторонництва. Відозву „Визволення“ уряд початково сконфіскував, відступаючи від конфіскації внаслідок інтервенції б. визволенських послів.

Вже сама спроба конфіскації протирегіональної відозви вказує, що в тому рухові зацікавлений сам уряд. Підтвердження заінтересування уряду в регіоналізмі маємо теж в львівському офіціозі.

„Саме в цит диях — пише „Голос Львівський“ — повинен обійти п. міністра внутрішніх справ, який доручає вояводам і старостам взяти участь в регіоналістичному рухові. Адміністрація не має бути лише сторожем порядку і виконанням інструкцій, що падають з централі. Вона мусить стати творчою силою, повною ініціативи і підприємливості. З тією метою проводяться далеко пошуку самодіяльність локальних властей і широке територіальне самоврядування. Воєводства і повіти мають бути трактовані не як білий і чистий листок, що належить приманити порику в державі, але як регіональні одиниці, в яких кожна має відроджувати свій характер і власні потреби“.

Отсей півофіціальний коментар до започаткованого регіоналізму докладно з'ясовує нам тенденції і суть урядової роботи. Регіоналізм, кравецтво має стати забором провинціоналізму, культурної і господарської відродженості менших і більших територій. Має не бути провинціоналізм економічний і культурний з виключенням політичного моменту. На чолі регіоналістичного руху мають стати старости і воеводи та підтримувані урядом польські партії — очевидно тому, щоби той регіоналізм не вихопився з польських рук та щоби він зберіг наскрізь

польський характер. Було би це не мале досягнення польських чинників, бо на зовні регіоналізм був би сурогатом автономії, а по суті він продовжував би тільки уніфікаційні заходи у змінній формі.

Сутнім змаганням регіоналізму — як не знівечити зовсім, то хоча б менше розпоронити, розсіяти момент національний у територіальних непольських народів. Національному моментові, національно-політичній тенденції регіоналізм протиставить провинціоналістичний етнографізм, яким хоче підкріпити польську культуру. В парі з тим висувається своєрідну історичність провинціоналістичного характеру. Отже напр. національно-територіальний, економічно-культурний єдності Західної України регіоналізм протиставить: Волинь, Полісся, Поділля, Підкарпаття то-що, змагаючи до розриву національно-української уніфікації.

Батьком регіоналізму є ніхто інший, тільки вшехпольський ідеолог Ст. Грабський, який національний єдності українського народу протиставив діалектологічний етнографізм волинівців, подільців, лемків, бойків, гуцулів. Те, що Грабський проповідував теоретично, теперішній польський уряд, уряд „федеративний“ старається перевести практично, намагається здійснити небезпечну програму Грабського — так само, як він її ревно здійснює у шкільній діяльності.

І тому регіоналізм є для нас дуже небезпечний, може небезпечніший від безпосередньої уніфікації. Бо ця остання мусить викликати природний опір, а регіоналізм, підсичуючи амбіції поодиноких територій, може викликати замішання в деяких наших колах (напр. група „Української Ниви“ на Волині) дезорієнтацію, будучи по суті водою на польський млин.

Берд московських комуністів.

До розправи Сталіна з опозицією. — Уривок його промови проти опозиції на XV. з'їзді ВКП.

Сталін, як ми писали, відніс на XV-му з'їзді російської комуністичної партії повну перемогу над опозицією. В тому нема нічого дивного ні незвичайного. На партійному з'їзді не могло інакше бути, коли зв'язати, що Сталін, як голова політбюро партії розпоряджав усім підготовленим до з'їзду партійним та державним апаратом. Опозиція не брала навіть перебудити рішачого бою на тому з'їзді. Вона далеко перед з'їздом перенесла всю свою організаційну та пропагандистську роботу в підпілля. За це в викинули Троцького і Зиновєва з партії центрального органу партії ще перед з'їздом. З того очевидний висновок, що опозиція підготовляла генеральну атаку в те-

періодичних переможних лідерах Всесоюзної Компартії теж поза партією і до того в підпіллі. Тому-то сміло можна твердити, що перемога Сталіна на з'їзді не є рівнозначна з підготовленою перемогою над опозицією взагалі. Теперішня перемога в тому, позовинном, бо боротьба силою фактів перевернула поза партією.

І саме з уваги на ту дуже важку обставину, з уваги на далекосягає значіння цієї боротьби, яка вправді в нинішніх обставинах повільно, але чим далі тим інтенсивніше буде розвиватися, немалий інтерес для всіх зацікавлених чинників представляє теперішній становище фактичного диктатора СРСР і ВКП і Комінтерну Сталіна до опозиції в його власному

теоретично-декларативному освітленні. Таке освітлення свого становища дав він у своїй кінцевій промові на відбутому XV. з'їзді партії по переведенні дискусії над головним його рефератом. З того кінцевого виступу Сталіна наводимо найхарактернішіші місця за харківськими „Вістями“.

„Нам потрібна — казав він — справжня єдність, а не гра в єдність. Чи є в нас справжня Ленінська єдність з партією? Так. є. Якщо 99 прихильної партії голосують за партію і проти опозиції, то це є справжня пролетарська єдність, якої ще не було в жодній партії. Осв. там одна партія в складі якого нема жодного опозиційного голосу. Що не є це єдність партії з єдиною партією? Це і є єдність з єдиною партією. Партія зробила все, що тільки могла, було зробити, для того, щоб поставити опозицію на ленінський шлях. Партія діяла намагаючи зникнути та політичності для того, щоб дати опозиції одужати та виправити свої помилки. Партія запропонувала опозиції відмовитися від своєї анти-ленінської поведінки. Партія запропонувала опозиції змінити свої помилки і заллукати їх, щоб раз з'ясувати відмінності від них. Партія запропонувала опозиції розв'язати питання і ідейно і організаційно.“

Чого домагається ця партія? Вона домагається того, щоб позначити в опозицію і перейти до позитивної роботи. Вона домагається того, щоб ліквідувати партійні опозиції і дати змогу партії зважитися цілком за свою волю будувальну справу. Ленін говорив на X. з'їзді: „Не треба тепер опозиції, для опозиції тепер занадто, кришка, тепер досить нам опозиції“. Партія хоче, щоб це гасло Леніна було напереді здійснено в лавах нашої партії. Розв'яжіть опозицію — гаразд. Не тепе вона розв'язується — сама розв'яжеться (голоси: „правильно“, „опле-сам“).

З промови Камєєва видно, що опозиція не має наміру розв'язатися шляхом. Замість опозиції з 8 грудня говорять за те саме. Мабуть, опозиція зв'язана на крає заллукатися поза партією. Ну, може, нехай залишаться поза партією. В тому, що вони зв'язані за крає залишатися поза партією, в тому, що вони відкидають себе від партії, в тому нема нічого ні жадного, ні особливого, ні дивного. Якщо переглянути історію нашої партії, то стане ясним, що завжди підчас певних серйозних поворотів нашої партії певна частина старих лідерів випадала із лав більшовицької партії, залишаючи місце для нових людей. Поворот — це серйозна річ, товариш. Поворот небезпечний для тих, хто не міг сидіти в партійному возі. Підчас повороту не кожний зможе утримати рівновагу. Повернув воза, зирк, а дехто і апаз із нього.

Візьмемо 1903 рік, період II. з'їзду нашої партії. Це був період повороту партії від угоди з лібералами до смертельної боротьби з ліберальною буржуазією, від підготовки боротьби з царизмом до відкритої боротьби з ним з відкритим розгром царизму і феодалізму. На чолі партії стояли тоді мейстери: Плеханов, Засуліч, Мартов, Ленін, Азеєвський, Потресов. Поворот впливав фатальним для п'яти членів із воза. Ленін залишився сам. Вийшли ті, що старі лідери партії, засновники партії (Плеханов, Засуліч, Азеєвський) падає двоє молодих — Мартов і Потресов) впливають проти одного, тих молодого Леніна.

визначеного зростаючого впливової роботи в галузі історії, праці наших кадрів молодих учасників як керівництвом старших учителів. Союз старої, середньої, молодшої та наймолодшої генерації істориків казав великої сили новому науковому курсу.

Відділ НАН та історичні інституції за часів акад. М. Грушевського в першій осередок, що останнього часу багато зробив для української історіографії. Другий самостійний осередок є в Харкові. Там роботу проводять наук.-дослідницька кафедра історії України, що має кілька секцій та філій в Одесі, Харківській інститут Марксизму в кафедрі української мови та рос. історії, Укр. Центр. Арх. Управа та Іспарт. Крім того ДНУ випустило чимало книжок, присвячених історії революційного руху. Головні риси нової доби в історіографії це поперше те, що праці переважно торкаються найближчих часів — революційно-громадянського руху, друга відзнака є — запровадження до історичних праць марксистської методи. На першому місці щодо зростаючої історії на економічному тлі треба поставити праці М. Яворського, що перший аналізував історичні процеси на Україні на ґрунті марксизму. Далі йдуть праці Слабченка, що, хоча він і монографічно розробив історичний процес, дає багатоманитну серію історичної організації господарства на Україні. Ця робота має багато нового матеріалу. Як на роботи марксистські доповідаті указує ще на праці істориків Гермаїна та Оглобля. Закінчуючи свою доповідь акад. Д. Багалій спинається на перспективах розвитку української історіографії і висловлює певність, що при злитті київських, харківських та всіх інших наукових установ, та прихильному ставленні до наукових праць навіть молодих учених, що початкує, в загальному, що історія України посиде те місце, що воно повинна мати.

Нові наукові установи.

При харківському марксистському інституті засновано і введено в рух кафедру кооперації та колективізації. У Києві рішено відкрити інститут етнографії та географічної патології. Був би це перший того роду інститут у Європі. — Народний Комісаріат Здоров'я рішив організувати в Одесі інститут охорони материнства й дитинства.

Сітка кінотеатрів на Україні.

Число кінотеатрів на Україні було 812, то театр сітки становить 1.750 одиниць, крім 15 перебувають за ліцензією. Самих культурно-освітніх театрів на Україні нараховується до 1000. За минулий 1926-27 р. лише в кінотеатрах ВУФКУ перебувало понад 10.000.000 глядачів. — Свій останній фільм „Звенигора“, що його на основі сценарія М. Богданова та Ю. Юртинського ставив режисер Довженко, ВУФКУ вивіз до Берліна й Парижа.

Найближчі завдання в галузі піднесення сільсько-господарської продукції.

VI. Позашкільна сільсько-господарська освіта.

Серед заходів, яких мусять у першу чергу вжити повітові агрономи на західно-українських землях, я висуваю на перший план такі:

1) Швидке вступне обслідування свого району в природно-історичному, економічному та культурно-обутовому відношенні та навчання зв'язків з місцевою інтелігенцією і заірцевими господарями. 2) Створення прелімінованого плану праці на підставі всіх зібраних матеріалів, побачень, зауважень і т. інш. 3) Закріплення успіхами с.-госп. науки місцевої інтелігенції та втягнення її в працю по розповсюдженні сільсько-господарського знання шляхом утворення позитової агрономічної ради, комісії, окремих наряд, доповідей на з'їздах і т. інш. 4) Підготовлення помічників агрономічного персоналу: а) зимою на повітових с.-госп. курсах, на які висилають сільських сільських кооператив

„Прогресу“ та інші організації; б) літом на повітових с.-госп. курсах для народних учителів. 5) Організація повітової с.-госп. виставки з конкурсом і нагородами за найліпші експонати і поступова організація повітового с.-господарського музею. 6) Організація сітки колективних дослідів в повіті на селянських полях. 7) Організація з числа курсантів сітки кореспондентів в повіті. 8) Генеральне обслідування повіту і районування його. 9) Складення генерального плану агрономічної допомоги в повіті відповідно до особливостей району. 10) Організація агрономічної допомоги в повіті згідно з намеченим планом.

Самозрозуміле, що при виконанні цієї праці агроном мусить бути в постійному контакті так з місцевою інтелігенцією, як і з іншими агрономами. Обмін думками, спостереженнями, проектами — це є головна характеристика суспільної агрономії. Тому цілком необхідним є:

1) приналежність кожного агронома до професійно-наукової агрономічної організації, яка мусить бути організована в осередку українських земель — у Львові.

2) Участь кожного агронома в професійно-науковому органі центральної агрономічної організації.

3) Участь кожного агронома в українських агрономічних конгресах, з'їздах, нарадах.

Щає низка цих болочих питань з ділянки позашкільної с.-г. освіти і загальної агрономічної допомоги населенню також потребує якогось осередку, який направляє би і організував би всю цю працю. Тимчасова Комісія по позашкільній сільсько-господарській освіті (до створення канцелярії агрономічних з'їздів, чи Агрономічного Союзу) при одній з центральних організацій м. Львова і скликання нею українського агрономічного конгресу, який створив би осередок української агрономії в м. Львові — це найближчі завдання менту.

ЕНУЦІЯЦІЯ УРЯДУ В СПРАВІ ВИБОРІВ.

Варшава, 19. грудня 1927.

Зачувати, що уряд виступить із двома виборчими енуціяціями. Одна енуціяція міститиме справоздання з попередньої госп. діяльності та порівняючи таблицю з діяльністю попередніх урядів. Друга енуціяція подаватиме програму теперішнього уряду й означення його відношення до виборів і до будучого союму. Ця друга енуціяція буде мабуть у формі промови прем. Пілсудського. Досі не устійнено ще де і коли буде виступити ця промова.

НА ВИБОРЧІЙ ФРОНТІ САНАЦІЇ.

Варшава, 19. грудня 1927.

„АВС“ подає, що до великого напруження у виборчій боротьбі дійшло вже між організаторами „народового“ блоку і веровниками санації. Головним керівником передвиборчої акції санації є полк. Славек. Він обіцяє повіти, а за ним йдуть організатор „народового“ блоку Верчак. В найближчих днях має вийти вихідний щоденник санаційних часописів на час виборів. Один із них буде називатися „Нова Вра“, а призначений буде для нац. меншостей, що говорять по польськи, другий буде редакційний у католицькій душі для протидії „народовим“ партіям. Крім того виходитиме одна часопис в українській мові й один у жидівській для поборовавання блоку нац. меншостей і пропаганди сен. ідей. У Луцьку має вийти спец. тижневик в українській мові.

ОСТАННЄ ЗАСІДАННЯ КОМІСІЇ НАЦ. МЕНШОСТЕЙ.

Варшава, 19. грудня 1927.

Нині радила комісія знаних для справ нац. меншостей. Представник мін-ства внутр. справ адаз звіт і висував найбільш план уряд у ділянці справ нац. меншостей.

Кантон — місто померших.

Льондон, 19. грудня 1927.

Боро Райтера подає в Кантоні, що місто де після вдалої революції подоби на місто померших. На вулицях видно воєн, що вивозять трупи комуністів. Богато трупи

лежать іще на вулицях і тротуарах. Свідки оповідають, що росіяне статували до боротьби китайських комуністів і щоросійський повстанець брав участь у революції. Двох росіян застрілено біля будинку уряду міста, п'ять інших, між ними віце-консул а одну жінку покарало смертю. Чотирнадцять росіян, між ними ген. консул РСРР вбито в полон. Консулат РСРР у Райтоні алемольно воєні. Персонал посольства випроводжено бійниками вулицями на місто. Більшовицьким консуларіям урядовцям замішено на ший афіши, щоб заважали трактувати їх так, як виступають. Урядовці тих побиті і поранені, 6 розстріляно. Воєнки розстріляні на вулицях 14 жінок і дітей, що мали коротке волосся, бо в Китаї такі жінки мають суфражистками-комуністками. В Кантоні підчас ревізії в консулаті РСРР найдено гармати і багато муніції. У Гонг-Конгу підчас алобування більшовицького консуляту вбито віце-консула і 2 урядовців. Інших урядовців закували в кайдани і відвезено до в'язниці, де їх розстріляно. Члени більшовицького консуляту, торг. місії і відділу більшовицького банку у Шангаї дістали принає покинути місто до 21. грудня.

РСРР. і події в Кантоні.

Москва, 19. грудня 1927.

Московські дипл. кола є думки, що більшовицький уряд був засвоєний подіями в Кантоні, а радше оборотом тих подій. На Кремлі була нарада при участі Сталіна, Рикова і Литвінова.

Льондон, 19. грудня 1927.

„Брітін Юнайтед Прес“ подає з Токіо що збіство більшовицького віце-консула в Кантоні може мати поважні наслідки. Говорять навіть про можливість війни.

Рада Ліги Націй у Римі?

Паризь, 19. грудня 1927.

„Есперельєр“ подає, що компетентні чинники застановляються над тим, чи не скликати би найближчу сесію Ради Ліги Націй до Риму, щоб відкрити французько-італійські переговори.

ВБИВСТВО АНГЛ. КОМІСАРЯ.

Льондон, 19. грудня 1927.

З Каїро наспіла вістка, що туземці вбили кап. Фергюсона, окр. комісара провінції Бар ель Газаль, зате, що приказав їм звернути нагроблений живий інвентар грецького купця Паціягопудоса. Трупа комісара найдено 23 милі від Самбо. Туземці вбили і агаданого купця.

ПРЕЗИДЕНТА ВИБИРАТИМЕ ПЛЕБІСЦИТ?

Варшава, 19. грудня 1927.

Бі чуття в зв'язі з наміреним поширенням влади президента, що уряд розглядає думку зміни конституції в цьому напрямку, щоб президент Польщі вибирався за посередництвом плебісциту, а не на Над. Зібранні. Уряд був би відповідальний передовсім перед президентом, а офіс перед законодавчими установами.

ПОС. БОГОМОЛОВ У ЛЬВОВІ.

Львів, 20. грудня 1927.

Втора приїхав до Львова більшовицький посол при польській уряді у Варшаві Богомолів і замішав у більшовицьким посольстві при вул. Набеляка. Метою приїзду Богомоліва є навчання торг. взаємини. Богомолів відвідав офіц. чинники.

Створім Народний Виборчий Фонд!

Українські Громадянки і Громадяне!

Вибори до польського союму і сенату розписані. Українське Національно-Демократичне Об'єднання організує міліонні маси українського народу і веде їх до перемоги над його зовнішніми і внутрішніми ворогами.

Вибори це боротьба, а кожна боротьба вимагає крім великих моральних зусиль ще й матеріальних засобів.

Всі інші партії чужі і свої впили в край величезні суми. Бо грими мусять вони заступити брак ідей. Український національний табір грошей на підкупства не потребує, бо в ньому гуртується народ не із за

картостей, тільки з чистої ідеї. Але наголос треба зробити і то за всім ціну, на Центральну і окружні виборчі канцелярії, на відомі, поштовок, офіси, виборчі картки і т. д. і т. д. Українське Національно-Демократичне Об'єднання розпорядиться єдиною тільки грошми, що їх аложать на Народний Виборчий Фонд широкі верстви українського громадянства.

Тому згідно з постановою Народного Комітету звертаємося до Вас Громадянки і Громадяне, що Вам дорога національна ідея і її перемога.

ПРИСИЛАЙТЕ ГРОШЕВІ ЖЕРТВИ НА НАРОДНИЙ ВИБОРЧИЙ ФОНД!

Оголосіть добровільно на цілі виборчої акції.

Нехай в народній списку жертводавців не забракне ні одної громадянки, ні одного громадянина.

Спільними зусиллями створім підстави для повної перемоги української національної ідеї.

Львів, дня 16. грудня 1927.

ЗА ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНОГО ОБ'ЄДНАННЯ:

Д-р Дмитро Левицький, голова.

Володимир Целевич, голова секрет.

Гроші посылати на адресу: ЗЕМЕЛЬНИЙ БАНК ГІПОТЕЧНИЙ, ЛЬВІВ, ПІДВАЛІА Ч. 7, в допискою „НА НАРОДНИЙ ВИБОРЧИЙ ФОНД“.

Присутні на З'їзді Народного Комітету Нац. Об'єднання в дні 8. грудня 1927 аложили 493 золоті і 101 пм. доларів.

Театри.

„Коопер. Український Театр“ під дирекцією ака. Стадника (вул. Шашкевича). 22-го 7:30 год. веч. „Катерина“.

Міський великий театр:

20-го „Донна Оретта“ — прем'єра.

21-го „Донна Оретта“.

Початок 7:30 вечером.

Міський „Театр Мовни“:

20-го „Хай мене чорт!“ — прем'єра.

21-го „Хай мене чорт!“.

Початок 7:30 вечером.

Кіно.

„Палас“: „Кінець світа“.

„Лев“: „Королева сторчиків“.

„Аполло“: „Флірт з небешником“.

„Фатаморганта“: „Студент із Праги“.

НОВИНКИ.

— До наслідкування іншим містам. Інше тут нам з Галичини: Громадська рада в Галичаних, у склад якої входять 12 українців, 14 поляків і 22 жидів, на повний рад. дня 12. XII. 1927 на з'їзді радних д-ра Миколи Рибала і Михайла Тимаша сина Данила, ухвалили одностайно є справі явковій: 1) видавати всі публічні оповістки громадські крім польської і в українській мові, 2) всі публічні і трезві оголошення, дорожні знаки і таблички з оповістками мають бути випущені крім польської і в українській мові, 3) всі публічні, які містять в області власного ділянки дові в польській мові і місті умістні, мають бути до 1 місяця доповнені українськими написами, 4) правопис у всіх публічних оповістках має бути уживаний такий, який є для української мови приписаний у школі, 5) справу ведення протоколів засідань і ухвал громадської ради також і в українській мові відомо аж до часу прийняття до містату урядово-українця. Такі ухвали повинні за потином патки радних перейти у всіх містах на цій території. Радні-українці в Галичаних дали дуже гарний приклад усім своїм товаришам по міських радах зах.-українських земель.

— Покровлені банноти — ушодмані. З огляду на чисте помітування записок, цифр, різних шифр і т. д. аз незадрукованих марінесах баннотів білаті Валя Польський ажаєє такі банноти ушкодженими і стаєє їх в обігу. Тому прийдешні каси клієнтів, лікваторів такі банноти, відсталяють до кас Банку Польського закла змінити.

— Українка. В „Пример Прессе“ з. 340 поміщена замітка про Валієву історично-Філологічного Відділу УАН, том XI. В ч. 842 зогом органу бачимо замітку п. е. „Т. Шевченко в польській перекладі“ (є приклад статті Любові Арфимович під цим заголовком у XII, тому Заміток істор.-Філологічного Відділу УАН). В ч. 848 „П. Па.“ бачимо замітку

проф. Володимира Перетня, члена київської і київської Академії Наук, який вступив допер 35-літній своєю науковою діяльністю. Перетня присвятив УАН XII том своїх записок. В ч. 344 "П. Пр." поміщена довга замітка про видання УАН п. а. Юлієвський 30-річчя та спогади академіка Дмитра Івановича Баранів (Київ 1927, 1384 сторінки, 8, 15 карб.), в якій поміщена біографія і бібліографія праць юніата та 81 наукових розвідок.

— Видавництво "Общества Духовниці" в Ужгороді. "Общество ім. Духовниці" в Ужгороді розвиває в останніх роках значну видавничу діяльність (в роки війни діяло субвенціям чеського уряду). За останні 4 роки видає воно разом 32 публікації — переважно вітатіального антиукраїнського змісту. Між іншими його виданнями відмітимо найновіше, а саме книжку І. Липко п. а. "Промисловість української ідеології новітнього часу". Що є це такі мамути на світі, які пишуть такі різн, не дивуються; дивніше вже, що є цілі видавництва яких головним завданням: видавати подібну "літературу".

— Модерні ошуканці. Євпаторська параша і жінка Пох, мали винарню у Франсфурті, оснувавши її в 1919 р. В 1920 р. вони обанкрутували і відчинили нову фірму на ім'я жінки. Фірма розвивалася органічно і мала цюлені філії в інших містах. Навіть фірма знову обанкрутувалася. Найкращі книговида не в силі розібратись у книгах, які їм брали власні. Зали люди вогитан ошуканцями у тому діло, власники великого підприємства атікли худіть на чужину. Виявилось, що вони заробили на цьому ділі 500.000 дол. марок, підписуючи з ріжних праїнах пенсійні листки. — В Берліні застудили на 3 роки знанні за величезне грошове ошуканство основника "світлової жіночої лямпи".

Михайло ХАМУЛА

Львів

Пл. Трибунальська 1.

Телефон 49-34

поручає КИЛИМІВ

теплий анбір

1039 Позір на нову адресу! 3-2

— Жіночі рекорди. Навіть париська ареса захоплювалася своєрідним рекордом: відома танцюристка та акторка Міс-тенгет, що вже давно перейшла за п'яти християн, обезчепила свої ноги, а н-тих вічно ще живе, на 300.000 франків. Та ось її перейняла ньюйорська кабаре-танцюристка Елеонора Амброз, чий аскураційне товариство принало за її ноги обезчеплення на 240.000 дол. на випадок, якщо вони перестали бути злітними до праї.

— Вплив радіо на домашнє огнище. А-мериканська статистика стверджує, що за протії цього року крамниці обуви продали 2 мільйони білизни, як минулого року. Журналісти, що мусять є огниду на читачів пікавентись і таїтими проблемами, почали думати над причиною такого небузального явища. І найпайна. Капці мають безпосередній зв'язок із поширенням радіоіних апаратів. Кожен, хто має радіо в хаті, лишається залюб-ли дома замість їти в театр або в гості, а щоб слухати вигідно вістей із широкого світа, сидє у анїдній фотелі і на-вигляє на ноги капці.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і поси-лає дитину до чужої школи, — той во-рог своєї дитини і української нації!

Дописи.

БЕРЕЖАНЩИНА. ("Зразковий" учитель з його "педагогічною" діяльністю у Нареві). Дитину, яка в Березі: з переходом на емі-грацію дир. народної школи в Нареві-цію Вілківського, поляка, людини кру-тчайшого характеру та чесної — борець-ський інспектор п. Поляк переходово віддав управу школи національному відступнику, б. старшині Гая. Армії, синиці наравського селянина Бойков, що бачили заступу-ває наравських охланів, виниш обрид та став національним ренегатом. Ані освіта, ані го-варська оглада, ані бачомі кваліфікації в порівнянні зі старшими українськими с-ками не грали тут ролі, як лише "штучка", яку вика інспектор на те, щоб докучити ка-тетникам, що давно бачать його усунення. Звертаючи увагу на цю аномалію — думав-мо, що найкращий час, щоб показати чин-ники перенести сесію в школу у Нареві-Міст тимчасово, що поведати теперішнього урядовця з побиранням шкільних, судовихи ошуканцями, воштуркуваними на очах діттири молодих учителів на кордони і крайно ка-тетників поведати супроти українського збору викладувати необхідності, а до той

випли і власними шкільної діттири, яка під-залив "педагогічний" провідом виконуватись. Найновіший час, щоб шкільні чинники за-брали цього прикритого управителя і в при-паванні його "високих асств" падаючи хоч би директором семінарії в Куявщині. — Останнім його потенціалом в педагогіці "Нес-ле" в останній читальні для української діттири.

РОГАТИНІ. ("Свято вісн"). — Гімн "Рі-чної Школи". — Вихід "Учительської Громади". — Хайбодська неадація. Дня 11-грудня п. р. відбулося в селі української гімназії свято української народної пісні. Після змістового відкриття проф. М. Кувалда говоиними атравіями були: спів п-ця А. Останчук та хор української гімназії. Співачка А. Останчук відігравала кілька народних пісень при фортепіанному супроводі п. В. Кудрика зі Львова, який очарувала ро-гатиноську публіку. Треба також підчеркну-ти безоганний спів мішаного хору україн-ської гімназії, який під кермом дир. М. Чап-ківського (його заходом відбулося це свято) одушевляв ателіторію місцевими ре-гіо-німи квітл, підкріплюючи народних співачок піснями. Милою несподіванкою для рогатинців був спів проф. Ковальського. — Коли ми їме в гімназіюну будинку, то треба атавати, що кодукаційна українська гімназія "Рі-чної Школи" в Рогатині старастєся і надалі відерати пайому першості між середніми школами "Річної Школи". Маючи величав-ний, двоповерховий будинок, в якому мі-стяться гімназія (400 учнів) і "Урса" для 130 пайомців, Кружок "Річної Школи" пе-релів цього року коштом 10.000 дол. кан-дидатів і волюпробови; заведено також елек-тричне освітлення; електромонтерські робо-ти перелав самі учні гімназії під проводом дир. Чайківського. При гімназії є ще робіт-ні: шевська, столярська і переплетнича; за-водиться робітництво валізок. — "Учительська Громада" дає серію інтересних виладів, на яких могають бути більше публіки. — Як пе-дальні виборчі аспікти мають хайбодів при надходженні виборів, видало в того, що на-віть у такому світлому повіті як Рогатині старався Стовпик пробити диверсію, устро-юючи віче, отендіти в польському "Союзі" і під охороною пайів а ради повітової та староства. Та пірні "вічевики", висистав-ши хайбодів, розішлюли у селос. Стовпик мусяв відіграти в вічмі.

ДОЛИНА. ("Прогвітно-кооперативне свято"). Заходом Філії Т-ва "Прогвіта" і Повітського Союзу Кооператив у Долині влаштовано в Долині дня 8 грудня п. р. повітське прогвітно-кооперативне свято. По богослужінню при співучасті доок-лячного духовенства відбувся у великій селі "Братської Хати" концерт. Вступне слово виголосив д-р В. Горбоний і воно гарно відгукнуло на піднесення духа у всіх присутніх. В річчєм обширним рефераті проф. І. Ступницький заступав господарсь-кі і торговельні положення на наших землях, при чому вказав на головні на-прямі нашого економічного розвитку. Кон-цертні продукції виконав долинянський хор під орудою п. Захаркевича і хор з Ве-лдики під орудою п. Брика. Слід тут а призначення висловитись про сільський хор з Велдики, який з повним успіхом вияв-ляється зі свого завдання. Досконале ви-школення і гармонія піхували кожну пісню, а виступ його доклав, що на кожній дитині громадського життя при добрій волі і праї можна досягнути найкращіх успіхів. З великим арозумінням річи виго-лосив декламацию Василь Суніум, селянин з Пашикова. Участь у секті мішані і селки була величезна; навіть у великій селі не змістилися всі присутні і значна їх частина прислухувалася з близьких віланів і сней "Братської Хати". Заступили були всі верстан місцевого громадянства; а пооди-ноких сля кирили відпоручники читальні "Прогвіти" і кооператив з Велдики. Ло-пенки, Надієва, Новошина, Рахнін, Рако-ва, Пашикова, Солукова, Мізуня і Горабова.

Відозви й комунікати.

Пересторога перед агентами цукроварень.

По всіх майже повітах Східної Галичини і Волині, особливо північних, вештаються агенти ріжних цукроварень, переважно волинських і холмських, що ріжними об-іданнями стараються намовити наших селян управити цукрові буряки для їх цукро-варень.

Перестерігаємо наших людей, щоб були осторожні при заключуванні контрактів. Ускій пересторожені обідання неважні, коли вони не є вписані в контракт, який під-писує плататор.

Даліше перестерігаємо наших селян, щоб контракти підписували тільки на один рік, а решту ссерили, бо небезпечно зобов'язуватися на кілька років на тепе-рішню ціну, коли вона пізніше може бути краще.

В деяких повітах агенти стараються вивантажити поле під буряки, платючи 15 доларів за морт глибоко зораний. Звер-таємо увагу, що лише самому садити буряки, бо тоді з морта мається прина-менше 600 зол., а з добрі роки та при солідній управі 1000 зол., а то і більше.

Найкраще контракувати буряки через свою організацію, якою є "Спілка з-кратівських Агрономів" у Львові, вул. Собіського 20, бо вона дасть засідли точку порад і подбав, щоб плататори в якому не покриважено. — Спілка У-ра-їнських Агрономів, Львів, вул. Собі-ського 28

МАШИНИ
до ПИСАННЯ
всіляких систем
нові і оказійні!
латинські
і кирилицею
поручає
М. ШИНОПОЛЬ
Львів
вул. Сикстуська 9.
Вхід через сіль 1-3

Годинники пре-зентні напра-вляє і дешево продає Юліан Доморовський — неа Розмаже-ський Львів, Готель Жорж, Академічна 2. Бутирєв, також срібло власного ви-робку. — Догілані у-мови. 110 а 16-2

ОПОВІСТКИ.

Комунікат Комітету для вшанування 10-ліття смерті Івана Франка. З огляду на малу кількість проєктів які наслили на конкурс, рішив конкурсний суд на засі-данні дня 15. грудня п. р. продовжити речинсь конкурс на проєкт нагробника на могилу Ів. Франка до дня 1. березня 1928 р. до год. 12-ої в полідне. Ближчі інформації можна одержати в канцелярії Т-ва "Прогвіта" Львів, Ринок 10/11. — За Комітет: М. Галуцький голова. 1-3

З Т-ва "Львівський Бояк". З огляду на те, що підписаний Виділ плянує скла-дати анкету в справі заснування "Союзу співачських товариств" на 4. лютого 1928, проситься всі співачські товариства най-даліше до 15. счня 1928 прислати відпо-відь на вислани до них запрошення. — Виділ "Львівського Бояка".

Зі "Спілки Українських Агрономів". Потребуємо зараз 4-ох агрономів і дво-х лікарів ветеринарії, добрих бесідників, на курси господарсько-ветеринарної школи. Зголошення слати на адресу: "Спілка Українських Агрономів" Львів, вул. Со-біського 28.

Зізд делегатів Філії Т-ва Охорони Воєнних Могил при співучасті представ-ників українських центральних культурно-освітніх установ, духовенства, учитель-ства, студентства, пласту і т. д. відбу-деться у Львові в неділю 25. п. м. в селі "Української Бесіди". На цьому зізді бу-дуть виголошені реферати д-ра Ів. Нім-чука і ред. Льва Ленського, після чого бу-дуть прийняті відповідні резолюції. Кожна Філія Т-ва і всі інші установи у Львові повинні вислати на цей зізд своїх деле-гатів! Початок зізду в год. 4. попол. — Головна Рада.

ДРІБНІ ОГолоШЕННЯ.

МАГАЗИН МОД. Майзельгельтер, Собі-ського 5, поручає вибір капелюхів скі-раних, аксентних і фільшових. Перебравє скірки, фільшові по поміркованих цінах.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Спеціаліст недуг легини, серця і жовудки

д-р Фелікс Ган

Львів, ГОРОДЕЦЬКА 40.

1058 Парасвітання Рентгеном 12—24

8 зол. | «ЕРСТЕНЕЦЬ» 8 зол.

з 14 кар. золота з рубіном тільки у

Б. ГРИНБЕРГА Сикетуська 4.

Годинники тиль-ки наліпших ф-орик пресілини про-дає за іотівку і на-рати від десятих літ з наміщених сторо-ни авіа фірма "ван-зельтінтрах", Львів, пл. маринська 4. 3 40-2

То не
яйце Колумба,
але рухоме ситко, з чайником, "com-pletta", який дає змогу знамен-но придавати чай вибагдого смаку. Його аромат сила і ви-даїність виявляється через рапю-нальне викисування чайних листків.
Чайник "Kompletta" одержує да-ром той, хто наївніше опакований з чайою марки "Czajnik" загальної ваги 3 кг., крім цього дістане цукорницку, забаночок на сметанку або чарочку за опакування з чайою загальної ваги 1 кг. Опакуван-ня просимо надіслати до фірми "Tea-spot Company Ltd", Warszawa Okopowa 21/23.
CZAJNIK

ВІВСЯНА КАШКА
Quaker Oats
ІДЕАЛЬНО ОЧИЩЕНІ
ПІД ЗГЛЯДОМ КІЛЬКОСТІ КЛ-ЛЮРИ, ВІСІМІСТОСТІ ВІТАМІН, ЯК ТАКОЖ ВІЛКОВИХ І МУЧНИХ СУБСТАНЦІЙ, ПЕРЕВІЩАЄ ВСІ ІНШІ КОРМИ.
Представництво:
КАЗИМІР ЛЮБІНСЬКИЙ
Львів, Подлевського 7.

ЛІКЕРИ зробити дома ЛІКЕРИ
можє кождий
у 10 річних смаках **"STELLA"** в 10 ріжних смаках
до набуття в аптечних складах.
Головний **В. Г. Мушинський** в Перемішлі, Галичина.
Для П. Т. кооператив і торговель відпо-відний опуст. 27-2

Конкуре

Громадський Уряд в Будзанові, повіт Терехови, оголошує конкурс на міського секретаря. Рефлектанти на це становище мають предло-жити:

1. Свідцтво зложеного кваліфі-каційного іспиту на секретарів міст.
2. Посвідча відбудови 3-літньої самовряду. практик.
3. Цертифікат приналежності.
4. Метрику уродження.
5. Свідцтво моральності і шкіль-не — та
6. Власноручно написаний curriculum vitae.

Услія платі після умови.
Час зголошення упливає з дням 15. счня 1928 р

1121 2-3

Найбільша в краю фабрика давоків
Вратів Фелічявських
в Калуші, вул. Сивецька ч. 14.
в Перемішлі, вул. Красинського ч. 63.
відливає на замоалення давоків гарно-аних і подинних, а постійно удержу-є на складах злив 200 штук готових даво-ків у вази від 10 до 600 кг.
Ціни приступні — сматати ратини.
52-2